FROSTATING LAGMANNSRETT

KJENNELSE

Avsagt: 08.04.2021

Saksnr.: 21-047994ASK-FROS

Dommere:

Kst. lagdommer	Liv Shelby
Lagdommer	Christofer Eriksen
Lagmann	Hilde Vibeke Enger

Ankende part
Ankende part
~~Ankende part~~
Ankende part
Ankende part
Ankende part
Ankende part

Ankemotpart	Istad Nett AS	Advokat Hege Mortensen

* Rettet i medhold av tvisteloven § 19-8 (1)
16.04.2021 Liv Shelby

Ingen begrensninger i adgangen til offentlig gjengivelse

KJENNELSE

Saken gjelder spørsmål om det er nødvendig med henvisning av sak fra tingretten til forliksrådet, jf. tvisteloven §§ 4-2 og 6-2 annet ledd bokstav a sett i sammenheng med tvisteloven § 32-9 fjerde ledd første punktum.

(ankende parter) fremmet sammen med fire andre parter begjæring om midlertidig forføyning for Romsdal tingrett 1. oktober 2020 med påstand om at Istad Nett AS straks pålegges å trekke tilbake stengevarsel for strøm.

Istad Nett AS bestred i tilsvar 6. oktober 2020 at vilkårene for midlertidig forføyning var oppfylt. Samtidig fremmet selskapet krav om at retten tar stilling til om Istad Nett AS har rett til å bytte saksøkernes strømmålere til AMS-målere (hovedkravet), jf. tvisteloven § 32-9.

De ankende parter trakk senere begjæringen om midlertidig forføyning. Istad Nett AS anførte at begjæringen om midlertidig forføyning likevel måtte behandles av tingretten sammen med kravet som var fremmet etter tvisteloven § 32-9. I e-post 31. oktober 2020 til saksøkerne opplyste dommer i tingretten at saken ville bli behandlet selv om begjæringen om midlertidig forføyning var trukket, jf. tvisteloven § 18-4. Det ble vist til at saken var trukket etter at den var forkynt for Istad Nett AS, og at saksøkte ikke aksepterte at saken ble trukket med det forbeholdet som var satt fra saksøkernes side.

Romsdal tingrett avsa 23. november 2020 kjennelse med slik slutning:

1. Begjæringen om midlertidig forføyning tas ikke til følge.
2. Hovedkravet kommer ikke til pådømmelse.
3. Frist for å kreve hovedkravet behandlet i egen sak settes til 23.12.2020.

I prosesskriv 17. desember 2020 krevde Istad Nett AS at tingretten behandler hovedkravet. Tingretten ga partene anledning til å uttale seg til spørsmålet om det er nødvendig med overføring av saken til forliksrådet.

Romsdal tingrett avsa 8. januar 2021 kjennelse med slik slutning:

> Hovedkravet behandles av tingretten.

har rettidig anket avgjørelsen til Frostating lagmannsrett. Istad Nett AS har tatt til motmæle i tilsvar 8. mars 2021.

De ankende parter har i hovedtrekk anført:

Saken må behandles i forliksrådet. Begjæringen om midlertidig forføyning ble trukket fordi Istad Nett AS endret hele saken til å gjelde sin egen sak. De ankende parter har dermed ikke fått fremmet sin egen sak. Det følger av tvisteloven § 4-2 jf. § 6-2 andre ledd at saken skal overføres til forliksrådet dersom nødvendig behandling i forliksrådet mangler.

Det er Istad Nett AS som har bedt om dom for hovedkravet. Behandlingen av dette kravet var ikke kommet langt nok da det ble fremmet til realitetsbehandling, jf. HR-20116-01587-U.

Sakens art og kompleksitet gir ikke grunnlag for at saken behandles i tingretten. Det vises til at Datatilsynet snarlig skal avklare prinsipielle spørsmål som saken reiser, og dette taler for en enklere behandling i forliksrådet. Det vises også til avgjørelser fra Hedmarken tingrett, Kristiansand tingrett og Nord-Østerdal tingrett, som gjelder tilsvarende problemstilling og som forliksrådet kan støtte seg til.

De ankende parter har lagt ned slik påstand:

> Saken overføres til forliksrådet.

Istad Nett AS har i hovedtrekk anført:
Tingrettens rettsanvendelse er riktig. Sakens art og kompleksitet tilsier at saken behandles av tingretten. Dokumentet som Datatilsynet har sendt strømleverandører er uten betydning for de prosessuelle spørsmål som saken reiser.

Istad Nett AS har lagt ned påstand om at anken avvises, men lagmannsretten legger til grunn at ankemotparten mener at anken skal forkastes. Istad Nett AS har videre lagt ned påstand om at partene bærer hver sine sakskostnader.

Lagmannsretten bemerker:
Anken over tingrettens kjennelse behandles etter tvisteloven § 29-15. Hovedregelen etter bestemmelsens første ledd er skriftlig behandling. Ingen av partene har krevd muntlige forhandlinger. Lagmannsretten mener ikke at hensynet til forsvarlig og rettferdig rettergang tilsier muntlig forhandling, jf. bestemmelsens andre ledd. Lagmannsretten har full kompetanse til å prøve anken, jf. tvistemålsloven § 29-3 første ledd.

Etter hovedregelen i tvisteloven § 6-2 andre ledd første punktum er forliksrådbehandling obligatorisk i saker hvor forliksrådet har kompetanse etter første ledd. For saker som gjelder ideelle interesser, gjelder motsetningsvis ikke slik plikt til forutgående behandling i forliksrådet. Unntak fra hovedregelen om forliksrådsbehandling i saker om formuesverdier gjelder blant annet når tvistesummen er minst 200 000 kroner og begge parter har vært bistått av advokat, jf. § 6-2 andre ledd bokstav a.

Saken ble anlagt som en midlertidig forføyning. De ankende parter er strømkunder hos Istad Nett AS. Hovedkravet gjelder hvorvidt Istad Nett AS har rett til å installere AMS-måler hos de ankende parter. Dette er i henhold til forskrift 11. mars 1999 nr. 301 § 1 avanserte måle- og styringssystemer som blant annet skal bidra til korrekt avregning av strømforbruk. De ankende parter har anført at plikten til å installere AMS-måler etter forskriften § 4-1 krenker deres rett til privatliv og familieliv etter grunnloven § 102 og EMK art. 8. Det er også anført at det å motsette seg slik installasjon, ikke er et vesentlig kontraktsbrudd.

Tingretten har på side 2 til 3 i kjennelsen gitt slik begrunnelse for at behandlingen av hovedkravet ikke skal overføres til forliksrådet:

> «Retten har kommet til at saken ikke skal overføres til forliksrådet, men fortsette ved Romsdal tingrett. Det legges til grunn at det i dette tilfellet er anledning til å gjøre unntak fra bestemmelsen i tvisteloven § 6-2 andre ledd bokstav a). Det vises til forarbeidene til tvisteloven, Ot.prp. nr. 51 (2004-2005), bemerkninger til § 32-9. Det går der fram at forliksrådsmekling ikke er nødvendig selv om kravet måtte ha vært brakt inn for forliksrådet dersom det hadde vært reist særskilt. Retten mener videre at det i dette tilfellet er hensiktsmessig at saken avgjøres av tingretten. Dette særlig ut fra sakens art og kompleksitet.»

Lagmannsretten slutter seg til tingrettens vurdering av at det i et tilfellet som dette er anledning til å gjøre unntak fra bestemmelsen i tvisteloven § 6-2 andre ledd bokstav a. Som tingretten finner lagmannsretten støtte for dette i forarbeidene til tvisteloven, jf. Ot.prp. nr. 51 (2004-2005) side 490:

> «Fjerde ledd første punktum gjelder situasjonen når hovedkravet likevel ikke blir pådømt etter at retten først har gitt tillatelse til samtidig pådømmelse. Dette er for det første når retten har omgjort beslutningen etter annet ledd annet punktum, og for det annet når pådømmelse er nektet fordi det ikke var sikringsgrunn for kravet om midlertidig sikring. Den parten som begjærte hovedkravet trukket inn, kan da kreve at det behandles i et eget søksmål. Retten må sette en kort frist for å kreve slik behandling. Dette er nytt i forhold til utvalgets lovutkast. Saken fortsetter i så fall etter tvistelovens alminnelige bestemmelser slik den da står. Forliksrådsmekling er ikke nødvendig selv om kravet måtte ha vært brakt inn for forliksrådet om det var reist særskilt. Bestemmelsen gir ingen hjemmel for at behandlingen av kravet skal prioriteres. Saken heves for hovedkravet dersom det ikke fremmes begjæring om behandling i egen sak innen fristen.»

Lagmannsretten er enig med tingretten i at sakens art og kompleksitet tilsier at hensynet til forsvarlig og effektiv behandling best ivaretas ved at saken behandles i tingretten. Lagmannsretten kan ikke se at det fremlagte brevet av 16. desember 2020 fra Datatilsynet påvirker denne vurderingen.

Hovedkravet springer ut av et avtalerettslig forhold, likevel slik at energiloven med tilhørende forskrifter stiller detaljerte krav til avtalens innhold og hvilke plikter som påhviler kraftleverandøren. Hvorvidt forskriftens bestemmelse om plikt til å installere AMS-måler innebærer en krenkelse av rettigheter etter Grl. § 102 og EMK art. 8, er en

problemstilling som i hovedsak gjelder ideelle verdier. Lagmannsretten tilføyer at dersom saken helt eller i hovedsak gjelder ideelle verdier, er forliksrådsbehandling ikke obligatorisk ettersom en da er utenfor tvisteloven § 6-2 andre ledd.

På denne bakgrunn forkastes anken.

Ingen av partene har lagt ned påstand om dekning av sakskostnader. Lagmannsretten fastsetter derfor ikke sakskostnader for noen instans.

Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING

Anken forkastes.

Liv Shelby Christofer Eriksen Hilde Vibeke Enger

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr
Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?
I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten
Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klart at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

<u>Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner</u>
Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten
En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett
Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling.
Hvis de blir tatt til behandling, er det som regel hvis spørsmålet har betydning utover den aktuelle saken, hvis andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller hvis saken reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.